

**ÅRSBERETNING**  
**for**  
**2002**



ANKENÆVNET FOR INVESTERINGSFORENINGER

ØSTERBROGADE 62, 4., 2100 KØBENHAVN Ø  
TLF. 3543 2506 – FAX 3543 7104

**ÅRSBERETNING**  
**for**  
**2002**

**København**  
**marts 2003**



## INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Formandens bemærkninger.....	5
2.	Ankenævnet, medlemmer og medarbejdere.....	7
3.	Ankenævnets kompetence .....	9
<u>Bilag:</u>		
	Ankenævnets vedtægter .....	11



## 1. Formandens bemærkninger

Ankenævnet for Investeringsforeninger, der som omtalt i årsberetningens afsnit 2 begyndte sin virksomhed den 1. marts 2002, modtog indtil udgangen af 2002 kun 3 klager, og ingen af disse sager nåede at blive færdigbehandlet inden årets udgang. Denne første årsberetning må derfor nødvendigvis blive temmelig kortfattet.

Det meget beskedne antal modtagne klager **kan** i et vist omfang skyldes, at nævnets eksistens endnu ikke er blevet almindeligt kendt i offentligheden. Forklaringen må dog nok i første række søges i nævnets ret snævre kompetenceområde. De fleste klager fra private indehavere af investeringsbeviser angår rådgivningen i forbindelse med købet, og denne rådgivning ydes i almindelighed af pengeinstitutterne, således at disse klagesager hører under Pengeinstitutankenævnet. Ankenævnet for Investeringsforeninger skal alene dække de klager, som angår selve foreningens virksomhed.

Hvilke typer af klager, Ankenævnet herefter især vil komme til at beskæftige sig med, kan der endnu ikke siges noget sikkert om. Fejl og mangler i prospekter, investeringer uden for det tilkendegivne område, forkert beregning af indre værdi, administration, der er uhensigtsmæssig ud fra en skattemæssig synsvinkel, og spørgsmål af rent foreningsretlig karakter kan nævnes som mulige eksempler.

Et forhold, som adskiller Ankenævnet for Investeringsforeninger fra andre ankenævne, er, at der er tale om klager rettet mod en forening, som klageren selv er medlem af. Dette vil give anledning til særlige overvejelser i situationer, hvor der rejses et erstatningskrav, som – hvis klageren får medhold – vil kunne gøres gældende af alle medlemmer af den pågældende afdeling af investeringsforeningen, således som det eksempelvis vil være tilfældet ved tab som følge af investeringer uden for afdelingens tilkendegivne investeringsområde. I sådanne situationer vil spørgsmålet være, om et tab, der rammer afdelingen, skal bæres af denne alene eller af hele foreningen som en fællesomkostning. Er det første tilfældet, vil det savne mening at tilkende den enkelte klager erstatning.

Et andet særligt forhold er, at en eventuel fejl kan tænkes ikke at være begået af foreningen selv – af dennes bestyrelse – men af det administrations-selskab, den depotbank eller den rådgiver, som foreningen samarbejder med. Her opstår spørgsmålet, i hvilket omfang foreningen som sådan hæfter over for medlemmerne for fejl begået af en samarbejdspartner.

Disse særlige forhold skal ses i lyset af, at nævnets kompetence alene omfatter klager, der er rettet mod foreningen som sådan. Nævnet kan ikke be-

handle klager, ved hvilke der nedlægges påstand om, at de enkelte medlemmer af bestyrelsen eller en samarbejdspartner skal betale erstatning.

Der er næppe tvivl om, at der vil blive anledning til at vende tilbage til de her skitserede grundlæggende problemstillinger i kommende årsberetninger.



## 2. Ankenævnet, medlemmer og medarbejdere

Ankenævnet for Investeringsforeninger blev stiftet i 2002 af Investeringsforeningsrådet og Forbrugerrådet. Nævnet påbegyndte sin virksomhed den 1. marts 2002.

Ankenævnet er oprettet i tilknytning til Pengeinstitutankenævnet, der er etableret af Finansrådet og Forbrugerrådet. Mellem sidstnævnte organisationer og Investeringsforeningsrådet er indgået aftale om, at Pengeinstitutankenævnets formandskab og sekretariat også fungerer som henholdsvis formandskab og sekretariat for Ankenævnet for Investeringsforeninger.

Ankenævnet er i medfør af forbrugerklagenævnslovens § 12, stk. 2, godkendt af Forbrugerklagenævnet til at behandle klager i overensstemmelse med § 2 i sine vedtægter, jf. nærmere nedenfor. Ankenævnets vedtægter er optrykt som bilag til årsberetningen.

Ankenævnets formand er højesteretsdommer, dr. jur. Peter Blok. Næstformænd er landsdommer John Mosegaard, Østre Landsret, og landsdommer Lars Lindencrone Petersen, Østre Landsret.

Ankenævnets medlemmer er udpeget af Investeringsforeningsrådet og af Forbrugerrådet. I den enkelte sags behandling deltager foruden formanden eller en næstformand to medlemmer udpeget af Investeringsforeningsrådet og to medlemmer udpeget af Forbrugerrådet.

Ankenævnets medlemmer har i 2002 været følgende:

Udpeget af Investeringsforeningsrådet:

Direktør Peter Hemme, Nordea Invest  
Direktør Carsten Koch, Danske Invest  
Direktør Hans Jørgen Larsen, Jyske Invest  
Direktør Finn Moefelt, BankInvest

Udpeget af Forbrugerrådet:

Rådsmedlem Lisbeth Baastrup, Funktionærernes- og Tjenestemændenes Fællesråd  
Rådsmedlem Hans Daugaard, Teknisk Landsforbund  
Cand.polit. Kåre Klein Emtoft, Forbrugerrådet  
Cand.jur. Mette Frøland, Forbrugerrådet (indtil 30. maj 2002)  
Rådsmedlem, cand.polit. Inge Frølich, Forbundet af Offentligt Ansatte  
Forbundsconsulent Jette Kammer Jensen, AOF

Rådsmedlem Rut Jørgensen  
Direktør, cand. oecon. Jørn Ravn, Boligselskabet BSB.

Ankenævnets sekretariat har i 2002 beskæftiget følgende medarbejdere:

Sekretariatschef, cand. jur. Henrik Davidsen  
Fuldmægtig, cand. jur. Heidi Egger  
Sekretær Ulla Dam-Amby  
Sekretær Heidi Due  
Sekretær Nina Sthen Hansen (vikar)

### 3. Ankenævnets kompetence

Som nævnt ovenfor er Ankenævnet oprettet i medfør af forbrugerklagenævnsloven.

Bestemmelserne om Ankenævnets kompetence findes i vedtægternes §§ 2-5 og 7.

Efter § 2, stk. 1, behandler Ankenævnet klager over " investeringsforeninger og specialforeninger, som omfattet af Lov om Investeringsforeninger og Specialforeninger ". Ankenævnet er også kompetent til at behandle klager over foreninger, der ikke måtte være repræsenteret via Investeringsforeningsrådet.

Ankenævnet behandler klager fra private medlemmer af investeringsforeninger, jf. § 2, stk. 2. Klager fra erhvervsdrivende kan dog behandles, såfremt de ikke adskiller sig væsentligt fra klager vedrørende private medlemsforhold.

Finanstilsynet, som indtil Ankenævnets etablering behandlede klager over investeringsforeninger, behandler ikke længere klagesager.

Efter vedtægternes § 5 kan Ankenævnet bl.a. ikke behandle klager vedrørende sager, som er afgjort ved endelig dom.

Med hensyn til klager vedrørende sager, som verserer ved domstolene, gælder efter retsplejelovens § 361, at vedkommende ret på begæring kan træffe bestemmelse om sagens forelæggelse for Ankenævnet. En klage, der er indsendt af en part uden rettens tilladelse, vil blive afvist.

De i §§ 2-5 nævnte forhold påses af Ankenævnets sekretariat, som efter vedtægternes § 6 kan afvise klager, der af en af de nævnte grunde utvivlsomt falder uden for Ankenævnets kompetence.

Efter § 7 kan Ankenævnet - men ikke sekretariatet - afvise sager, der på grund af usikkerhed om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnede til behandling i Ankenævnet. Såfremt en forsvarlig stillingtagen til sagen ville forudsætte en bevisførelse, som ikke kan ske for Ankenævnet, herunder navnlig parts- og vidneforklaringer, vil sagen blive afvist. Parternes afvigende opfattelse af et hændelsesforløb vil imidlertid ikke i sig selv afskære Ankenævnet fra at realitetsbehandle sagen under anvendelse af sædvanlige bevisbyrderegler, hvis man anser dette for forsvarligt.



**VEDTÆGTER**  
**FOR**  
**ANKENÆVNET FOR INVESTERINGSFORENINGER**

**§ 1**

Ankenævnet for investeringsforeninger og specialforeninger er oprettet af InvesteringsForeningsRådet og Forbrugerrådet.

**§ 2**

Stk. 1. Ankenævnet behandler klager over investeringsforeninger og specialforeninger, som omfattet af Lov om Investeringsforeninger og Specialforeninger, og herefter kaldet investeringsforeninger.

Stk. 2. Ankenævnet behandler klager vedrørende private medlemsforhold. Klager fra erhvervsdrivende kan behandles, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra en klage vedrørende et privat medlemsforhold.

Stk. 3. Klager fra erhvervsdrivende falder i øvrigt udenfor Ankenævnets kompetence.

**§ 3**

Stk. 1. En klage kan angå samtlige omstændigheder i retsforholdet mellem parterne, herunder også omstændigheder, der er opstået inden et egentligt medlemskab af foreningen etableres.

Stk. 2. Det er en betingelse for behandling af en klage, at klageren forgæves ved henvendelse har søgt at opnå en tilfredsstillende ordning med investeringsforeningen. Ankenævnet kan indlede behandling af en klagesag, såfremt investeringsforeningen har afvist klagen, eller der ikke forinden 5 uger fra modtagelsen af en klage er opnået forlig med klageren.

**§ 4**

Stk. 1. Uden for Ankenævnets kompetence falder sager, hvis behandling i

henhold til lovgivningen er henlagt til offentlige myndigheder eller andre anke- eller klagenævne.

Stk. 2. Afviser Ankenævnet i medfør af stk. 1 at behandle en klage, skal det oplyse klageren om den relevante myndighed eller det relevante anke- eller klagenævn.

## § 5

Stk. 1. Ankenævnet kan ikke behandle sager, som er afgjort ved endelig dom, gyldig bindende voldgift eller retsforlig eller sager, der kan forventes afgjort i forbindelse med en straffesag. En voldgiftskendelse er kun bindende, såfremt klageren forinden voldgiftssagen er blevet orienteret om muligheden for ankenævnshandling.

Stk. 2. Så længe en sag verserer for Ankenævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene eller voldgiftsret om de af klagen omfattede spørgsmål.

## § 6

Er det utvivlsomt, at sagen ikke kan behandles af Ankenævnet i henhold til §§ 2-5, giver sekretariatet klageren meddelelse herom og begrundet over for klageren denne afgørelse. Klageren gøres samtidig opmærksom på, at afgørelsen vil kunne indbringes for Ankenævnet, hvilket sker ved sekretariatets foranstaltning, såfremt klageren fremsætter ønske herom.

## § 7

Stk. 1. Ankenævnet kan afvise sager, som på grund af deres principielle juridiske karakter, usikkerheden om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnede til behandling i Ankenævnet.

Stk. 2. En afvisning i henhold til stk. 1 skal ledsages af oplysning om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp, fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring.

## § 8

Stk. 1. Klager indgives skriftligt til Ankenævnets sekretariat. Ankenævnet kan foreskrive, at der benyttes en særlig blanket. Sekretariatet har i øvrigt til opgave at besvare skriftlige, telefoniske eller personlige henvendelser til Ankenævnet samt at forberede klagesagerne til Ankenævnet. Sekretariatet drager omsorg for sagens oplysning. Klageren skal i forbindelse med klagens indgivelse til

Ankenævnet give samtykke til, at investeringsforeningen uanset tavshedspligt kan afgive oplysninger til Ankenævnet til brug for sagens behandling.

Stk. 2. Efter modtagelsen af klagen sender sekretariatet med anmodning om en udtalelse den pågældende investeringsforening ved administrationsselskabet en genpart af det modtagne materiale med undtagelse af det, som utvivlsomt er foreningen bekendt. Sekretariatet drager i øvrigt omsorg for, at hver af parterne får kendskab til oplysninger fra modparten, som må anses at have betydning for sagens afgørelse, og til sagkyndige erklæringer eller udtalelser indhentet til brug for ankenævnsbehandlingen.

Stk. 3. Hvis indklagede ikke inden 5 uger efter modtagelsen har fremsendt en udtalelse til Ankenævnet, kan sagen behandles på grundlag af klagerens materiale, medmindre sekretariatet på indklagedes anmodning har forlænget fristen.

Stk. 4. Klageren kan til enhver tid tilbagekalde sin klage. Ankenævnsbehandlingen bortfalder ligeledes, hvis indklagede under sagens behandling opfylder klagerens krav, eller der indgås forlig mellem parterne.

## § 9

Stk. 1. Ankenævnet kan i særlige tilfælde efter en parts anmodning eller af egen drift indkalde parterne til mundtlig forhandling. Såfremt klageren uden oplyst lovligt forfald udebliver fra en sådan forhandling eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan Ankenævnet afvise klagen eller behandle den på det foreliggende grundlag. Hvis investeringsforeningen udebliver eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan sagen ligeledes behandles på det foreliggende grundlag.

Stk. 2. Ankenævnet kan på begæring af en part eller af egen drift indhente sagkyndige erklæringer eller udtalelser.

## § 10

Stk. 1. Ankenævnets kendelser skal sendes til sagens parter inden 10 dage efter afsigelsen. Der gives normalt en frist på 4 uger til opfyldelse af kendelsen. Klageren orienteres samtidig om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp, fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring.

Stk. 2. Ankenævnets kendelser sendes endvidere til Finanstilsynet og i anonymiseret form, jf. stk. 4, til Forbrugerklagenævnet.

Stk. 3. Ankenævnet udarbejder en årsberetning, der tilsendes Finanstilsynet og Forbrugerklagenævnet. Ankenævnets offentliggørelse af kendelser sker uden angivelse af parternes identitet, og Ankenævnet kan i øvrigt fastsætte nærmere regler for offentliggørelsen.

Stk. 4. Enhver kan ved henvendelse til Ankenævnets sekretariat forlange at blive gjort bekendt med Ankenævnets kendelser, dog med undtagelse af klagerens og eventuelle tredjemænds identitet. Ankenævnet kan i forbindelse med en sags afgørelse bestemme, at også investeringsforeningens identitet skal tilbageholdes, såfremt særlige forhold taler derfor.

Stk. 5. Ankenævnets medlemmer, Forbrugerklagenævnet og sekretariatets medarbejdere har med undtagelse af oplysninger, der er offentligt tilgængelige, tavshedspligt om, hvad der fremkommer under ankenævnsbehandlingen.

## § 11

Stk. 1. Når Ankenævnet har truffet afgørelse i en klagesag, kan sagen af enhver af parterne - af investeringsforeningen dog med den i stk. 2 angivne begrænsning - indbringes for domstolene.

Stk. 2. Investeringsforeningerne i Danmark, der er medlemmer af InvesteringsForeningsRådet, er tilsluttet Ankenævnet med den virkning, at de er bundet af Ankenævnets kendelser, medmindre en forening inden 4 uger efter Ankenævnets afsendelse af den enkelte kendelse skriftligt meddeler Ankenævnet, at den ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

Stk. 3. En investeringsforening kan ved skriftlig opsigelse til Ankenævnets sekretariat udtræde heraf, jf. stk. 2, med et varsel på 6 måneder til et kalenderårs udløb.

## § 12

Stk. 1. InvesteringsForeningsRådet og Forbrugerrådet udpeger et af organisationerne nærmere fastsat antal ankenævnsmedlemmer. Organisationerne udpeger herudover formanden og op til to næstformænd, der alle skal opfylde betingelserne for udnævnelse til landsdommer. Organisationerne kan indgå aftale med organisationerne bag Pengeinstitutankenævnet, der er godkendt efter forbrugerklagenævnsloven, om, at formandskab og sekretariat herfor tillige fungerer som formandskab for Ankenævnet for Investeringsforeninger.

Stk. 2. Hvad der i disse vedtægter bestemmes om formanden og dennes kompetence finder tilsvarende anvendelse på næstformanden for så vidt



angår de sager, i hvis behandling denne skal deltage, deltager eller har deltaget.

Stk. 3. Ankenævnets medlemmer udpeges for en 3-årig periode. Medlemmerne fratræder deres hverv med udgangen af det år, hvori de fylder 70 år.

Stk. 4. Organisationerne fastsætter Ankenævnets forretningsorden. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

### **§ 13**

Stk. 1. Ved Ankenævnets behandling af den enkelte klagesag deltager formanden eller en næstformand og fire af de i § 12, stk. 1, nævnte medlemmer, således at forbrugerinteresser og investeringsforeningsinteresser er ligeligt repræsenteret. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når der er mødt mindst én forbrugerrepræsentant og mindst én repræsentant for investeringsforeningerne, uden at der herved ændres på antallet af stemmer, dvs. to forbrugerstemmer og to investeringsforeningsstemmer.

Stk. 2. Ankenævnets kendelser skal være skriftlige. Kendelserne skal være ledsaget af en begrundelse og skal underskrives af formanden. Hvis en afgørelse beror på en flertalsbeslutning, skal dette på mindretallets begæring anføres i afgørelsen, og mindretallet kan i kendelsen begrunde sin stilling.

Stk. 3. En repræsentant fra Forbrugerklagenævnet skal til enhver tid have adgang til uden stemmeret at deltage i møderne.

### **§ 14**

Stk. 1. Ingen må deltage i behandlingen af en sag, når

1. den pågældende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
2. den pågældendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, eller
3. der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed.

Stk. 2. Den, for hvis vedkommende noget af de i stk. 1 nævnte forhold foreligger, skal omgående underrette Ankenævnets formand herom.

Stk. 3. Ankenævnets formand træffer beslutning om, hvorvidt en person som følge af bestemmelsen i stk. 1 ikke kan deltage i behandlingen af en sag.

### **§ 15**

Formanden for Ankenævnet kan beslutte, at en sag, hvori Ankenævnet har truffet afgørelse, skal genoptages, hvis særlige grunde taler herfor, herunder navnlig i tilfælde af

1. lovligt forfald hos en part, som ikke har ytret sig i sagen, eller
2. nye oplysninger, som - hvis de havde foreligget under ankenævnsbehandlingen - må antages at ville have medført et andet udfald af sagen.

### **§ 16**

Stk. 1. Ingen af parterne betaler omkostninger i forbindelse med klagesagens behandling til den anden part. Samtlige omkostninger ved ankenævnsbehandlingen, herunder udgifter til de af Ankenævnet i medfør af § 9, stk. 2, indhentede erklæringer eller udtalelser, afholdes af Ankenævnet. Klageren skal dog altid betale et gebyr på 100 kr., som tilbagebetales, hvis klagen afvises af Ankenævnet, tilbagekaldes eller bortfalder, jf. § 8, stk. 4, eller hvis klageren får helt eller delvis medhold.

Stk. 2. Ankenævnet kan ved mundtlig forhandling efter § 9, stk. 1, godtgøre klagerens rejseudgifter m.v., når særlige grunde taler derfor.

### **§ 17**

InvesteringsForeningsRådet fastsætter regler for Ankenævnets finansiering, budget, revision og regnskab m.v.

### **§ 18**

Ændring af vedtægter sker ved aftale mellem InvesteringsForeningsRådet og Forbrugerrådet og skal godkendes af Forbrugerklagenævnet.

### **§ 19**

Disse vedtægter, der er godkendt af Forbrugerklagenævnet, træder i kraft den 1. januar 2002.